პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

31 იანვარი ხუთშაბათი 1974 წელი 2 ფაფ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 26 (15847)

ბ ვენს ახალ სოციალურ და ეკონომიურ მიღწევებს უდიდესი ინტერნაციონალური მნიშვნელობა ექნებათ, კიდევ უფრო გაზრდიან სოციალიზმის მიმზიდველ ძალას, ხელს შეუწყობენ საბჭოეთის ქვეყნის საერთაშორისო ავტორიტეტის შემდგომ ზრდას. კომუნისტური საზოგადოების წარმატებული მშენებლობა საბჭოთა ხალხის ღირსეული წვლილია სოციალისტური თანამეგობრობის ხალხთა მშვიდობისა და უშიშროების განმტკიცების საქმეში, კაცობრიობის სოციალურ პროგრესში.

ხკკპ ცენტრალური კომიტეტის მიმართვიდან პარტიისადმი, საბჭოთა ხალხისადმი.

ქუბა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის მკაფიო დემონსტრაცია

ჰავანა. 29 იანვარს კუბის რესპუბლიკის დედაქალაქის მთავარ მოედანზე — ხოსე მარტის სახელობის რევოლუციის მოედანზე გაიმართა კუბა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის გრანდიოზული მიტინგი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო თავისუფლების კუნძულის მილიონზე მეტმა მშრომელმა. ხ ე რ ა თ ზ ე: მიტინგის დროს.

სურ. ფოტოტელეგრაფი.

საყოველთაო-სახალხო მიტინგი ჰავანაში

ჰავანა, 30 იანვარი. (ტასი). ტაბლეხის ბეიც. კორ.). გუშინ კუბის რესპუბლიკის სადღესასწაულოდ მოართულ მთავარ მოედანზე — ხოსე მარტის სახელობის რევოლუციის მოედანზე და მეზობელ ქუჩებში შეკრებნენ ჰავანის სწავლობთა მუშები, მოსამსახურეები, სტუდენტები, ტექნიკუმებისა და სკოლების მოსწავლეები, რევოლუციონერ შეიარაღებული ძალების მეომრები. რესპუბლიკის ყოველი კუთხიდან ჩამოვიდნენ მუშები და გლეხები — პარტიული ორგანიზაციებისა და მშრომელთა ორგანიზაციების წარმომადგენლები. თავისუფალი კუბის მილიონზე მეტი მოქალაქე მოგიდა აქ, რათა შეხვედროდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს ამხანაგ **ლ. ი. ბრეჟნევს.** აქ გაიმართა კუბა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის მასობრივი მიტინგი.

მოედანზე საბჭოთა კავშირიდან და კუბის ათასობით ალამი, ტრანსპარანტები და ლოზუნგები, რომლებიც ადიდებენ კუბა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობას, გამარჯვების უსურვებენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიასა და კუბის კომპარტიას, კუბისა და საბჭოთა კავშირის ხალხების ურღვევ ძმურ სოლიდარობას.

მჭუხარე, ოვაციით, ერთსულოვანი „ვივატ!“, შეძახილებით „გვივა საბჭოთა კავშირ-კუბის მეგობრობა!“, „ვივა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია — კუბის კომპარტია!“, ხვდებიან მიტინგის მონაწილენი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს **ლ. ი. ბრეჟნევსა** და კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს **ფიდელ კასტრო რუსს.**

მათთან ერთად სპატიო ტრიბუნაზე არიან ამხანაგები **ა. ა. გრომიკო, ვ. ვ. შჩერბიცკი, გ. ვ. რომანოვი, კ. თ. კატუშევი,** საბჭოელჩარი ივიციის მინისტრი **ბ. პ. ბუგაევი,** სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საგარეო ეკონომიური ურთიერთობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე **ი. ვ. არხიპოვი,** „ვივა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია — კუბის კომპარტია!“, ხვდებიან მიტინგის მონაწილენი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს **ლ. ი. ბრეჟნევსა** და კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის **ოსვალდო დორტიკოსი,** კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი **რაულ კასტრო,** ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროსა და სამდივნოს სხვა წევრები, რევოლუციური მთავრობის წევრები, სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელები.

აქვე არიან დიპლომატიური კორპუსის წევრები.

მოედანზე ქუხს ტაში. ლენინდ ილიას-ძე ბრეჟნევი მიდის მიკროფონთან და წარმოთქვამს სიტყვას: „ვივა კუბა!“. კვლავ ამორთვა ოვაცია. გაისმის ასეულ ათასობით ადამიანის შეძახილი: „ვივა!“, „ბრეჟნევ-ფიდელ — გზა!“.

ასრულებენ კუბის რესპუბლიკისა და საბჭოთა კავშირის ჰიმნებს.

სიტყვას ამბობს **ფიდელ კასტრო რუსი,** რომელსაც მხურვალე ოვაციას უმართავენ.

ხალხს ისტორიაში პირველად ეძლევა შესაძლებლობა უმასპინძლოს ესოდენ გამორჩენილ რევოლუციონერს.

ოვაციათ ფაქტი ამ შეხვედრისა ანონიმიერი შედეგია ჩვენი რევოლუციური ხალხის შეუძლებელი და გადამწყვეტი მოქმედებისა და იმ ძმური სოლიდარობისა, რომლითაც უანგარო და გულუხვი დახმარების ხელი გამოგვიწოდა ლენინის დიადმა საშობლომ ჩვენ ბრძოლის გადამწყვეტ მომენტში.

მსოფლიოში ჯერ კიდევ მოძებნებიან ადამიანები, რომლებმაც არ იციან ან არ ესმით, თუ რას ნიშნავდა ჩვენთვის სოლიდარობა, როცა სასაცდელო საფრთხე ემუქრებოდა მთელი ხალხის თვითარსებობას, როცა მთელი თაობების ბრძოლისა და მსხვერპლის შედეგებს დაღუბვის საფრთხე შეექმნა, როცა თავისუფლებისა და მშვიდობისადმი კანონიერი მისწრაფების ერთადერთი ალტერნატივა მხოლოდ მონობისა და სიკვდილის შაბნელი პერსპექტივა იყო. მოძებნებიან ისეთებიც, რომლებსაც წარმოდგენა არა აქვთ, თუ რა არის ხალხი, რომელიც

(დასასრული მე-2 გვ.).

ამხანაგ ფიდელ კასტრო რუსის სიტყვა

ძვირფასო ამხანაგო ლეონიდ ილიას-ძე ბრეჟნევ, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანო!

ძვირფასო ამხანაგ ბრეჟნევის თანამხლები სსრ კავშირის პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელებო!

ძვირფასო ამხანაგებო, კუბის პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რევოლუციური მთავრობის წევრებო!

ძვირფასო თანამემამულენო!

ჩვენი ხალხი ენთუზიაზმით შეეგებება ამ გიგანტურ მიტინგზე, რათა თქვენ, ამხანაგო ბრეჟნევ, და თქვენს თანმხლებ სსრ კავშირის პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელებს გულითადი ჩვენი მეგობრული გრძნობები, სიყვარული და პატივისცემა დიდი საბჭოთა ხალხისადმი, გმირი პარტიისადმი, რომელმაც უკვდავი ლენინის ხელმძღვანელობით მოახდინა კაცობრიობის ისტორიაში პირველი სოციალისტური რევოლუცია.

თქვენი ვიზიტი ჩვენთვის დიდად სასიხარულო და სასატაცო. ეს ვიზიტი ისტორიული, დაუვიწყარი მოვლენაა ჩვენი საშობლოს ცხოვრებასა და ჩვენი ხალხების დიდებული, ნამდვილად სანიმუშო ურთიერთობის განვითარებაში.

თქვენ ჩვენს მიწა-წყალზე ჩამოხვედით ამ მომენტში, როცა კუბის რევოლუციამ ეს-ეს არის აღნიშნა თავისი 15 წლისთავი. თქვენ ჩამოხვედით 28 იანვარს, იმ დღეს, როცა აღინიშნა ჩვენი დამოუკიდებლობის მოციქულის, გამორჩენილი მოაზროვნისა და რევოლუციონერის ხოსე მარტის დაბადების 121 წლისთავი. მისი მარმარილოს ქანდაკება და ადამიანური ღირსებისთვის ბრძოლაში განწირული სიცოცხლე ნათელს ფენენ ჩვენს მიტინგს.

სახელოვანი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის გენერალური მდივანი პირველად ესტუმრა კუბას, ლათინური ამერიკის ერთი თანამეგობრობაში შემავალ ერთ-ერთ ქვეყანას. ეს ფაქტი ადასტურებს, რომ ჩვენი ბრიგადის კოლექტივმა, რომელიც კრივი როგის სამხრეთის სამთო-გამამდიდრებელი კომბინატის ხაექსკავატორო ბრიგადის ბრიგადირს **ოლეგ ილიას-ძე ბრეჟნევს** ამ ფაქტზე ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებს, ეს ფაქტი ადასტურებ

(გაგრძელება მე-2 გვ.)

ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვა

ძვირფასო ამხანაგო ფიდელ კასტრო!

ძვირფასო ამხანაგო ოსვალდო დორტიკოს!

ძვირფასო კუბელო მეგობრებო!

ადგილიდან შემოვდგები გუშინდელი რევოლუციური დიდებით მოსილ კუბის მიწაზე.

აგვაღელვა ამ მხურვალე მიღებამ, რომელიც კუბის დედაქალაქმა გვაგიწია, აგვაღელვა პირველმა შეხვედრებმა კუბელ ხალხთან და ამ ხელმძღვანელებთან — კუბის რევოლუციის გმირებთან.

კუბაში პირველად გახლავართ, თუმცა დიდხანია ვნატრობდი აქ ჩამოსვლას. მოსკოვში შეხვედრებისას ფიდელსა და სხვა კუბელ ამხანაგებს ბევრი უამბიათ ჩვენთვის თავიანთ, საშობლოზე. მაგრამ, რა თქმა უნდა, ვერაფერი ვერ შეედრება უშუალო შთაბეჭდილებას.

ჩვენ გულის სიღრმემდე ჩაგვწვდა აქ წარმოთქმული კეთილი სიტყვები ჩვენს ქვეყანაზე, ჩვენს ხალხზე, ჩვენს კომუნისტურ პარტიაზე. გულითად მადლობას გუძღვნით ამისათვის ამხანაგ ფიდელს და ყოველ თქვენგანს, ძვირფასო მეგობრებო.

ჩვენ მიბრძანეთ გადმოგცეთ თქვენ, ამერიკის პირველი სოციალისტური სახელმწიფოს მოქალაქეებს, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, სსრ კავშირის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და მინისტრთა საბჭოს, მთელი საბჭოთა ხალხის მხურვალე მზერა სალამი!

ძვირფასო მეგობრებო! ფართოებითა და მოსახლეობით კუბა დიდი ქვეყნების რიცხვს არ განეკუთვნება. მაგრამ თანამედროვე საერთაშორისო ცხოვრებაში მას დიდი, იმასაც კი ვიტყოდი, რომ ნება მიბრძანეთ გადმოგცეთ თქვენ, ამერიკის პირველი სოციალისტური სახელმწიფოს მოქალაქეებს, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, სსრ კავშირის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და მინისტრთა საბჭოს, მთელი საბჭოთა ხალხის მხურვალე მზერა სალამი!

ძვირფასო მეგობრებო! ფართოებითა და მოსახლეობით კუბა დიდი ქვეყნების რიცხვს არ განეკუთვნება. მაგრამ თანამედროვე საერთაშორისო ცხოვრებაში მას დიდი, იმასაც კი ვიტყოდი, რომ

(დასასრული მე-2 გვ.)

საგჭოთა კავშირ კუბის მოლაპარაკება

29 იანვარს რევოლუციის სახახლეში გაიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის მოლაპარაკება კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანთან, კუბის რევოლუციური მთავრობის პრემიერ-მინისტრთან ფიდელ კასტრო რუსთან.

მოლაპარაკების დასაწყისში ამხანაგმა ფიდელ კასტრომ ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევს უთხრა, თუ რა დიდი სიხარულით მიიღეს კუბელმა ხალხმა და კომუნისტური პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა ლეონიდ ილიას-ძე ბრეჟნევი და მასთან ერთად ჩამოსული საბჭოთა ამხანაგები. ამხანაგმა კასტრომ ხაზი გაუსვა ამ ვიზიტის დიდ მნიშვნელობას საბჭოთა კავშირ-კუბის ურთიერთობის შემდგომი განვითარებისათვის.

ლ. ი. ბრეჟნევმა სთხოვა ფიდელ კასტროს გადასცეს კუბელ ხალხს, ბავშვებს მშრომელებს, კუბელ კომუნისტებს მისი გულწრფელი მადლობა და მასთან ერთად ჩამოსული ამხანაგების მადლობა მხურვალე ძმური შეხვედრისათვის, რომელიც მათ გაუწიეს კუბის დედაქალაქში. ეს შეხვედრა ხაზულებას გვაძლევს კიდევ უფრო ცხადად განვიცადოთ ძმური მეგობრობისა და ხელიმძღვანელობის გრძნობები, რომლითაც კუბელი ხალხი გამსჭვალულია საბჭოთა კავშირისადმი. მისი ხალხისადმი.

ლ. ი. ბრეჟნევმა ფიდელ კასტროსა და სხვა კუბელ ხელმძღვანელებს გულითადი სალამი უძღვნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრებისაგან, საბჭოთა ხალხისაგან.

საუბრის მსვლელობაში ლ. ი. ბრეჟნევმა უამბო კუბელ ამხანაგებს, თუ რა დიდ ამოცანებს წყვეტს საბჭოთა ხალხი ხუთწლედის მეოთხე წელს. გააცნო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის შუამავლობა ეროვნული ეკონომიკის აღმავლობის, მთლიანად მრეწველობასა და სახალხო მეურნეობაში უახლესი მეცნიერულ-ტექნიკური მიღწევების გამოყენების საქმეში მან უამბო კუბის ხელმძღვანელებს, რომელ ბრიგადაზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პირველი

(გაგრძელება მე-2 გვ.)

დიდი შრომითი გამარჯვება

კრივოი როგის სამხრეთის სამთო-გამამდიდრებელი კომბინატის ხაექსკავატორო ბრიგადის ბრიგადირს ოლეგ ილიას-ძე ბრეჟნევს, ექსკავატორის მემანქანეებს ამხანაგებს ვ. ა. ბელევიტინს, მ. ხ. ბერნაშევიჩს, ბ. ტ. კრივოშეიკოს, მემანქანეთა თანაშემწეებს ამხანაგებს ა. მ. ეუკოვს, ვ. ბ. მელნიჩენკოს, ო. მ. სეპტას, ხ. ი. შტილიკს

ძვირფასო ამხანაგებო!

ხკკპ ცენტრალური კომიტეტი მხურვალედ გილოცავთ 1973 წლისათვის ნაკისრი სოციალისტურ ვალდებულებათა წარმატებით შესრულებას. ერთი ექსკავატორის ხაშუალებით წლის განმავლობაში 2 მილიონ კუბურ მეტრზე მეტი რკინის მადნისა და კლდოვანი მთის მასის ჩატვირთვა დიდი შრომითი მოღწევაა, ეს თითქმის სამჯერ აღემატება ხაშუალო დარგობრივ მაჩვენებლებს. თქვენ პირველებმა მოიპოვეთ ასეთი შედეგები ამგვარი ხამთო ტექნიკის გამოყენებისას.

თქვენი შრომა მუშაობისადმი შემოქმედებითი მიდგომის ნიმუშია და გვიჩვენებს, თუ რა უზარმაზარი რეზერვები აქვს თვითეულ კოლექტივს, რომელიც სრულყოფილად დაეუფლა ხამთამადნო წარმოების მოწინავე მეთოდებს.

ხახიხარულია, რომ თქვენმა ბრიგადამ გადაწყვიტა არ დაჯერდეს მოპოვებულ შედეგებს და იკისრა ვალდებულება 1974 წელს ჩატვირთოს 2 მილიონ 10 ათასი კუბური მეტრი რკინის მადანი და კლდოვანი მთის მასა და ხუთწლიანი დავალება დაამთავროს მიმდინარე წლის აგვისტოში. ამ ვალდებულებათა შესრულება დიდმნიშვნელოვანი წვლილი იქნება შავი მეტალურგიის განვითარებისათვის ხკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა წარმატებით განხორციელებაში.

გიხურავენთ, ძვირფასო ამხანაგებო, ახალ შრომითს წარმატებებს.

ლ. ბრეჟნევი

ხაბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი

საგჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს

ხკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს ამხანაგ ლეონიდ ილიას-ძე ბრეჟნევს

მოხარული ვართ მოვახსენოთ ხკკპ ცენტრალურ კომიტეტს და პირადად თქვენ, ძვირფასო ლეონიდ ილიას-ძეს, რომ ჩვენი ბრიგადის კოლექტივმა, რომელიც კრივი როგის სამხრეთის სამთო-გამამდიდრებელ კომბინატში მუშაობს, ახალი საწარმოო წარმატებანი მოიპოვა ხუთწლედის მეხამეს, გადამწყვეტ წელს, ნაკისრი სოციალისტური ვალდებულებანი 4,6 კუბური მეტრი ტვირთმატა ციცხვიანი ექსკავატორით რკინიანის დუმპკარებში ჩაგვეტვირთა 2 მილიონი კუბური მეტრი საერთო მოცულობის რკინის მადანი და კლდოვანი მთის მასა — შევასრულეთ 1973 წლის ნოემბერში.

ჩვენს მიერ მიღწეული ექსკავატორის წარმადობა თითქმის სამჯერ აღემატება საშუალო დარგობრივ მაჩვენებლებს.

თუ მერვე ხუთწლედში ჩვენი ბრიგადის საშუალო-თვიური წარმადობა 98 ათას კუბურ მეტრზე ცოტა მეტი იყო, ხოლო მეცხრე ხუთწლედის დამდეგს თითქმის 118 ათას კუბურ მეტრს შეადგენდა, 1973 წელს მან 167 ათას კუბურ მეტრს გადააჭარბა.

ჩვენს მიღწევებს საფუძვლად უდევს უწინარეს ყოვლისა შესანიშნავი საბჭოთა ტექნიკა, სამთო საქმის ტექნოლოგიის უახლესი მიღწევები, სოციალისტური წარმოების დიადი უპირატესობანი, რომლებსაც ბრიგადის ყველა წევრი ამრავლებს კომუნისტური რწმენით. მრავალი წლის განმავლობაში ბრიგადა მუშაობს შეწყობილად და ზუსტად, არა აქვს საწარმოო და შრომის დისციპლინის არც ერთი დარღვევა. კარიერის მბურღავებთან და ამფოვეტებლებთან, სალოკომოტივო ბრიგადებთან და მელიანდაგეებთან მუდმივი ამხანაგური თანამშრომლობა და ურთიერთდახმარება საშუალებას გვაძლევს ყოველდღიურად გადაჭარბებით შევასრულოთ საწარმოო დავალებანი, ავამაღლოთ შრომის ნაყოფიერება.

ხაბჭოთა ადამიანების შრომის მადლობა შეფასებამ, რომელიც თქვენ, ლეონიდ ილიას-ძეს, თქვენს ხაახალწლო გამოსვლაში მოიყვანეთ, ჩვენი გული ალავსო პატრიოტული ხიამაყის გრძნობით. შეგვიძლია ახალი ძალა და ენერგია უფრო ნაყოფიერი შრომისათვის. პარტიისადმი, საბჭოთა ხალხისადმი ხკკპ ცენტრალური კომიტეტის მიმართვის პასუხად გადავწყვიტეთ 1974 წელს ვიმუშაოთ კიდევ უკეთ. ჯანრულოგიდან ვალდებულებას, რომ წლის განმავლობაში დავტვირთავთ 2 მილიონ 10 ათას კუბურ მეტრ რკინის მადანსა და კლდოვანი მთის მასას და 25 აგვისტოსათვის შევასრულებთ ხუთწლიან დავალებას. ხუთწლიანი დავალების გადამტკიცებით 1974 წლის დამლევამდე სამშობლოს მივიღემთ 7,10 ათას კუბურ მეტრ კლდოვანი მთის მასას. ამოღებული მთის მასის ერთი კუბური მეტრის ღირებულებას შევამცირებთ ხულ ცოტა 19 პროცენტით.

აღვფუძვამთ მშობლიური კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს და აღგითქვამთ პირადად თქვენ, ლეონიდ ილიას-ძეს, რომ ჩვენი ბრიგადის კოლექტივი არ დაიშურებს თავის ძალღონესა და უნარს, რათა პირნათლად შეასრულოს დადებული პირობა და ნაკისრი სოციალისტური ვალდებულებანი.

კრივოი როგის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი სამხრეთის სამთო-გამამდიდრებელი კომბინატის ხაექსკავატორო ბრიგადის ბრიგადირი, სოციალისტური შრომის გმირი, უკრაინის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრი ვ. მიროსნენკო, ექსკავატორის მემანქანეები: მ. ბერნაშევიჩი, ბ. კრივოშეიკო, ვ. ბელევიტინი; მემანქანეთა თანაშემწეები: ა. ეუკოვი, ვ. მელნიჩენკო, ო. სეპტა, ხ. შტილიკი.

ჰავანა. 29 იანვარს რევოლუციის სახახლეში გაიმართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის მოლაპარაკება კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანთან, კუბის რევოლუციური მთავრობის პრემიერ-მინისტრთან ფიდელ კასტრო რუსთან. ხ ე რ ა თ ზ ე: მოლაპარაკების დროს.

ᲙᲣᲑᲐ-ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲝᲑᲘᲡ ᲛᲙᲐᲤᲘᲝ ᲓᲔᲛᲝᲜᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲐ

ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒ ᲤᲘᲓᲔᲚ ᲙᲐᲡᲢᲠᲝ ᲠᲣᲡᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

(დასასრული).

ᲯᲔᲠᲯᲔᲠᲝᲑᲘᲗ ᲐᲨᲜᲔᲑᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲡᲐᲛᲬᲘᲠᲝᲡ, დი რა ᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲓᲚᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲠᲫᲝᲜᲑᲐ, რადგან მათ ᲐᲠᲐᲡᲝᲠᲓᲘᲡ ᲐᲠ ᲣᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲐᲗ, რეᲕᲝᲚᲣᲪᲘᲘᲡ ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲬᲘᲜᲐᲠᲔᲑᲘᲗᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲒᲝᲜᲘᲚᲘ ᲗᲔᲝᲠᲘᲔᲑᲘᲗ ᲘᲪᲜᲝᲑᲔᲜ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲩᲕᲔᲜ, ᲙᲣᲑᲚᲔᲑᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲗᲐᲜᲐᲪ ᲘᲡ ᲡᲘᲜᲗᲔᲖᲘᲡᲘᲗ ᲨᲔᲣᲛᲐᲒᲜᲘᲗ, ᲨᲔᲣᲛᲐᲓ ᲘᲕᲔᲜᲘᲗ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲓᲚᲘᲔᲠᲜᲘ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐ ᲛᲝᲛᲪᲚᲔᲐ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲓᲘᲓᲐᲠᲘᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲚᲔᲑᲘᲗ, ᲒᲛᲘᲠᲗᲚᲘ ᲓᲐ ᲠᲔᲕᲝᲚᲣᲪᲘᲣᲠᲘ ᲑᲠᲫᲝᲚᲗᲐᲗ. ᲗᲘᲗᲝᲛᲪᲕᲚᲘᲡ ᲝᲪᲓᲐᲐᲗᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲗ ᲛᲝᲚᲔᲠᲗᲐ ᲓᲐᲜᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘ.

ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲐᲗᲘᲡ ᲒᲛᲘᲠᲗᲚᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐᲨᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲘᲛᲞᲔᲠᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲔᲑᲘ ᲒᲐᲜᲘᲪᲓᲘᲡ ᲔᲞᲝᲥᲐᲨᲘ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲓᲜᲜᲔᲓᲜᲔᲡ ᲓᲐᲜᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲘᲝᲢᲔᲑᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲓᲚᲘᲔᲠᲜᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲩᲕᲔᲜ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲚᲔᲑᲘᲗ ᲘᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲘᲗᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐᲡ ᲓᲐᲠᲬᲛᲣᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲝ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲐᲗᲘᲡ ᲒᲛᲘᲠᲗᲚᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐᲨᲘ ᲓᲐᲒᲠᲫᲔᲚᲓᲐ ᲠᲣᲡᲘᲗᲘᲡ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲞᲝᲠᲢᲠᲔᲢᲘ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲗ. ᲡᲬᲠᲐᲤᲘᲐ ᲓᲐᲜᲐᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲘᲪᲓᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲓᲐᲛᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲗ ᲛᲝᲚᲔᲠᲗᲐ ᲓᲐᲜᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲘᲝᲢᲔᲑᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲓᲚᲘᲔᲠᲜᲘ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲘᲡ ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲐ ᲛᲝᲛᲪᲚᲔᲐ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲘᲚᲘᲑᲘ ᲙᲚᲘᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲘᲪᲓᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲓᲐᲛᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲗ ᲛᲝᲚᲔᲠᲗᲐ ᲓᲐᲜᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲘᲝᲢᲔᲑᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲓᲚᲘᲔᲠᲜᲘ.

ᲩᲕᲔᲜ ᲡᲐᲛᲨᲝᲑᲚᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲠᲥᲘᲐ ᲛᲝᲜᲪᲚᲘᲐ ᲓᲐᲙᲐᲠᲒᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲤᲔᲝᲑᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲗ ᲛᲝᲚᲔᲠᲗᲐ ᲓᲐᲜᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲘᲝᲢᲔᲑᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲓᲚᲘᲔᲠᲜᲘ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲤᲔᲝᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲠᲣᲡᲘᲗᲘᲡ ᲞᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲐᲢᲘᲡ ᲞᲝᲠᲢᲠᲔᲢᲘ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲗ. ᲡᲬᲠᲐᲤᲘᲐ ᲓᲐᲜᲐᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲞᲐᲢᲠᲝᲜᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲐᲜᲘᲪᲓᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲓᲐᲛᲬᲧᲝᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲗ ᲛᲝᲚᲔᲠᲗᲐ ᲓᲐᲜᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲘᲝᲢᲔᲑᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲝᲓᲚᲘᲔᲠᲜᲘ.

ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲛᲐᲗᲘᲡ ᲒᲛᲘᲠᲗᲚᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐᲨᲘ ᲓᲐᲒᲠᲫᲔᲚ

კუბა-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის მკაფიო დემონსტრაცია

ბიბლიოთეკა

ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვა

(დასასრული).

მოპოვების გამოცდილებას, უეჭველია, გამოიყენებენ თავისუფლებისა და ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლნი.

რევოლუციის ვისიმე „პროპაგანდა“ ან „ძირგამომთხრელი საქმიანობა“ როდი ასაზრდოებს, როგორც ამას იმპერიალისტური პრესა გაჰკივის. რევოლუციას ასაზრდოებს თვით სინამდვილე, ხალხის ცხოვრების აუტანელი პირობები. ამაშია მისი უღრმესი და უძლეველი ფესვები. და ყოველგვარმა ცდამ — გზა გადაუღობონ პროგრესს, ჩაიხშონ თავისუფლებისაკენ სწრაფვა ტერორისა და რეპრესიების მეშვეობით, — შეიძლება მხოლოდ გააძლიეროს ხალხის მასების გულისწყრომა.

საბჭოთა კავშირს შეუწყნარებლად, უფრო მეტიც — დანაშაულებრივად მიაჩნდა და მიაჩნია „კონტრრევოლუციის ექსპორტის“ ყოველგვარი ცდა, ყოველგვარი გარეგან ჩარევა რევოლუციური ხალხის სუვერენული ნების ჩახშობის მიზნით. ასევე არ არიან კომუნისტები არც „რევოლუციის ექსპორტის“ მომხრენი. რევოლუცია ამა თუ იმ ქვეყნის წიაღში ღვივდება. როგორ და როდის აღმოცენდება იგი, რა ფორმებსა და მეთოდებს გამოიყენებენ ამ დროს, — ეს უკვე თვით ამ ქვეყნის ხალხის საქმეა.

რაც შეეხება ლათინურ ამერიკას, ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ მისი ისტორიული პერსპექტივა განუყოფელია მთელი კაცობრობის განვითარებისაგან — ეს არის თავისუფლების, დამოუკიდებლობისა და სოციალური პროგრესის პერსპექტივა. საბჭოთა კავშირი იმის მომხრეა, რომ ლათინური ამერიკის ქვეყნები უფრო აქტიურად მონაწილეობდნენ საერთაშორისო ცხოვრებაში, რომ მათი დამოუკიდებელი ხმა სულ უფრო მტკიცედ გაისმოდეს მსოფლიოს ასპარეზზე. ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ეს არგებს მშვიდობისა და სახელმწიფოთა თანსაწორუფლებიანი თანამშრომლობის საქმეს.

ჩვენს დღეებში მთელი მსოფლიო ამოძრავებულია. მოვლენები ხან ერთ, ხან მეორე კონტინენტზე ბობოქრობენ. ეს მოვლენები თავიანთი ხასიათით არაერთგვაროვანი, ზოგჯერ წინააღმდეგობრივიც კია. მაგრამ მსოფლიო განვითარების მთავარი ხაზები ნათელია, გაუხბოჭილად იზრდება მსოფლიო სოციალისტური სისტემის ძლიერება და გავლენა მთელი მსოფლიოს ბეღზე. ზედიზედ იმარჯვებს ხალხთა განმათავისუფლებელი ბრძოლა. თანდათან განუხრელად მკვიდრდება საერთაშორისო ურთიერთობაში სხვადასხვა საზოგადოებრივი წყობილების სახელმწიფოთა მშვიდობიანი თანაარსებობის ლენინური იდეა.

„კაცობრიობის მომავალი შვიდობაა“, — ამბობდა კუბის სახელოვანი შვილი ხოსე მარტი. „იყო დრო, — დასძენდა ხოლმე იგი, — როცა ომი კონფლიქტების გადაწყვეტის უპირველეს საშუალებად მიიჩნდათ. დღეს იგი უკვე უანასკნელი საშუალებაა. ხვალ ომი დანაშაული გახდება“.

ის „ხვალ“, რომელზეც მარტი ლაპარაკობდა, ეს, ამხანაგებო, ჩვენი დღევანდელი დღეა! ასრულებენ რა დიდი ლენინის ანდერძს, საბჭოთა კავშირი, მისი კომუნისტური პარტია და სხვა სოციალისტური ქვეყნები და მომძღვარ პარტიები მთელ მშვიდობისმოყვარე ძალებთან ერთად დაუცხრომლად იბრძვიან, რათა აგრესიული ომები სამუდამოდ მოისპოს კაცობრიობის ცხოვრებაში, იბრძვიან მტკიცე მშვიდობისათვის.

ჩვენ პაციფისტები როდი ვართ. ჩვენ სულაც არა ვართ იმის მომხრენი, რომ ოღონდ მშვიდობა იყოს, და ყველაფერი დავთმოთ, და, რა თქმა უნდა, არც იმის მომხრენი ვართ, რომ ერთ წერტილზე გაიყინოს ქვეყნებს შიგნით მიმდინარე სოციალურ-პოლიტიკური პროცესები.

ჩვენი გაგებით მშვიდობა — ეს არის უეცლობელი პატივისცემა სოციალისტური ქვეყნების ხალხთა უფლებისა აეშენონ ახალი საზოგადოება ისე, რომ გარედან არაფერი არ უშლიდეთ ხელს. ეს არის ყოველი სახელმწიფოს, ყოველი ხალხის სუვერენული და დამოუკიდებელი განვითარების უფლების უცილობელი პატივისცემა.

ჩვენი გაგებით, მშვიდობა ის არის, რომ ვიეტნამელ ხალხს, რომელმაც ისტორიული გამარჯვება მოიპოვა იმპერიალისტური აგრესიის წინააღმდეგ ბრძოლაში, შესაძლებლობა ჰქონდეს განახორციელოს თავისი ეროვნული მისწრაფებანი; ეს არის პარიზის შეთანხმების განუხრელი განხორციელება, მტკიცე წინააღმდეგობა რეაქციის ყოველგვარი ცდებისადმი ჩაშალოს სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში ვითარების გაჯანსაღების პროცესი.

ჩვენი გაგებით მშვიდობა ის არის, რომ აღდგეს ისრაელის აგრესიის შედეგად ფეხქვეშგათელილი არაბ ხალხთა კანონიერი განუყოფელი უფლებანი, კონსტრუქციულად და საბოლოოდ გადაიჭრას ახლო აღმოსავლეთის კრიზისი.

სწორედ ამისათვის იღვწის მტკიცედ და თანმიმდევრულად საბჭოთა კავშირი. ჟენევის საზავო კონფერენციის მუშაობის დაწყებასთან დაკავშირებით მიღწეული ეგვიპტე-ისრაელის შეთანხმება ჯარების დაშორშორების შესახებ დადებითი ნაბიჯია. მაგრამ იგი წმინდა სამხედრო ხასიათის მხოლოდ ნაწილობრივი ღონისძიებაა, თანაც ჯერჯერობით საომარი მოქმედების მონაწილე არაბული ქვეყნებიდან მხოლოდ ერთის ეხება. ამაზე გაჩერება, რა თქმა უნდა, არ შეიძლება.

ჟენევის კონფერენციამ უნდა შეასრულოს თავისი მთავარი მისია: მიაღწიოს კარდინალურ პოლიტიკურ მოწესრიგებას, დაამკვიდროს მშვიდობა ახლო აღმოსავლეთში.

ეს მიზანი კი მხოლოდ იმ პირობით ასრულდება, თუ ისრაელმა გაიყვანა ჯარები 1967 წელს ოკუპირებული მთელი არაბული ტერიტორიებიდან და პატივისცემით მოეკიდება პალესტინის არაბი ხალხის კანონიერ უფლებებს. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გადაწყვეტილებანი ახლო აღმოსავლეთის თაობაზე უნდა შესრულდეს მთლიანად, ყველა მუხლის მიხედვით, თანაც უმოკლეს ვადაში. საბჭოთა კავშირს შეჰქონდა და შეეტანს იტალიურ წვლილს ამ დიდმნიშვნელოვან საქმეში.

ჩვენი გაგებით მშვიდობა — ეს არის უარისთქმა სახელმწიფოთა შორის დავისა და უთანხმოების, რა რიგი და ღრმაც უნდა იყოს ისინი, სამხედრო საშუალებებით გადაწყვეტაზე. ეს არის ყველა ქვეყნის თანასწორუფლებიანი, ნაყოფიერი თანამშრომლობის პირობების შექმნა.

სხვა სიტყვით რომ ვთქვათ, ჩვენ მტკიცე, სამართლიანი, ყველა ხალხის ინტერესების, საზოგადოებრივი პროგრესის ინტერესების შესაბამისი მშვიდობის მომხრენი ვართ.

კაპიტალისტური სამყაროს სახელმწიფო მოღვაწენი დიდი ხნის განმავლობაში არ იღებდნენ ყურად საბჭოთა კავშირის წინადადებებს ორი სისტემის ურთიერთობის მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპებით წარმართვის შესახებ. ისინი ცდილობდნენ ინტერვენციის დახმარებით მოესპოთ პირველი სოციალისტური სახელმწიფო, დაეხრჩოთ იგი ეკონომიური და პოლიტიკური ბლოკადით. მათ იმედი ჰქონდათ, რომ გაანადგურებდნენ საბჭოთა კავშირს დიდ ომში. ეგონათ, რომ დაგვაშინებდნენ ჩვენ და სხვა სოციალისტურ ქვეყნებს „ცივი ომით“, იმედოვნებდნენ, რომ თავს მოგვახვევდნენ თავიანთ ნებას „ძალის პოზიციის“ პოლიტიკის გამოყენებით. მაგრამ ყველა ეს ფარაუდი უსაფუძვლო გამოდგა. საბჭოთა კავშირი და მთელი მსოფლიო სოციალისტური სისტემა მძლავრ, უძლეველ ძალად იქცნენ. ბოლოს და ბოლოს კაპიტალისტური სამყარო იძულებული გახდა სიმართლისთვის თვალებში შეეხედა. იძულებული გახდა ეღიარებინა, რომ შეუძლებელია ომის გზით გადაწყდეს კაპიტალიზმისა და სოციალიზმის ისტორიული დავა. ასეთ პირობებში ბურჟუაზიული ქვეყნების ყველაზე მორსმეფრეტელმა ხელმძღვანელებმა ერთიანგონიერულად მიიჩნიეს გამოხმაურებოდნენ სოციალისტურ სახელმწიფოთა წინადადებებს მშვიდობიანი თანაარსებობის შესახებ.

ამის შედეგად უკანასკნელ წლების მანძილზე სასიკეთო შემობრუნება მოხდა საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური ქვეყნების ურთიერთობაში საფრანგეთთან, გერმანიის ფედერალურ რესპუბლიკასთან, შეერთებულ შტატებთან, აგრეთვე ზოგიერთ სხვა ბურჟუაზიულ სახელმწიფოსთან.

სოციალისტურ სახელმწიფოთა თანმიმდევრული და აქტიური საშვიდობო პოლიტიკა სულ უფრო საგრძნობ შედეგებს გვაძლევს მთელი კაცობრიობის ბედისათვის ისეთ დიდმნიშვნელოვან კონტინენტზე, როგორიც ევროპაა. ბევრი რამ, რასაც ჩვენი ქვეყნები მთელ მშვიდობისმოყვარე ძალებთან ერთად მეოთხედ საუკუნის მანძილზე ესწრაფოდნენ, ახლა შესაძლებელი გახდა. მთავარი ის არის, რომ ფართო ოფიციალური აღიარება ჰპოვა ევროპის ომისშემდგომი საზღვრების ურღვევობამ და გერმანიის სოციალისტური სახელმწიფოს — გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დამოუკიდებლობამ. ეს მეტად საჭიროა იმისათვის, რომ არ დაუშვათ რევანშიზმის თარეში ევროპაში, ვითარების ახალი გამწვავება, ერთი სიტყვით, იმისათვის, რომ შეექმნათ ნამდვილად მტკიცე მშვიდობის პირობები.

მაგრამ მშვიდობიანი თანაარსებობის ცნება როდი შემოიფარგლება იმის უბრალო აღიარებით, რომ ომი უკვე აღარ გამოდგება სახელმწიფოების, განსაკუთრებით ორი სოციალური სისტემის სახელმწიფოთა დავის გადაწყვეტის საშუალებად. ჩვენს დღეებში სულ უფრო მტკიცდება რწმენა, რომ საჭიროა აქტიური და ნაყოფიერი თანამშრომლობა ყველა სახელმწიფოს შორის.

ძნელი არ არის იმის მიხვედრა, თუ რატომ გადგა ფესვები ამ იდეამ ყველაზე ადრე ევროპაში. განა სწორედ აქ არ დგანან უშუალოდ ერთმანეთის წინაშე ორი მსოფლიო სისტემის მძლავრი შეიარაღებული ძალები. უკვე წმინდა ფიზიკური პირობების გამო სწორედ ევროპაში ჩანს განსაკუთრებით ცხადად, თუ რა უგუნურება იქნებოდა ორი მსოფლიო მოსპობის თანამედროვე საშუალებათა გამოყენებით.

სწორედ ყოველივე ამის აღიარება დაედო საფუძვლად ორ უდიდესად მნიშვნელოვან წამოწყებას: თანამედროვე ევროპის საერთაშორისო ცხოვრებაში, რომლებიც საბჭოთა კავშირისა და ვარშავის თავდაცვითი ხელშეკრულების მონაწილე მისი მოკავშირეების ინიციატივით იშვა. მე მხედველობაში მაქვს უშიშროებისა და თანამშრომლობის საკითხებისადმი მიძღვნილი სრულიად ევროპის თათბირი (რომელიც, დროა დამამთავრებელ სტადიას უახლოვდებოდეს), აგრეთვე ცენტრალურ ევროპაში შეიარაღებული ძალებისა და შეიარაღების შემცირებისადმი მიძღვნილი მოლაპარაკება, რომელიც ამ ცოტა ხნის წინათ დაიწყო.

სრულიად ევროპის თათბირის ამოცანაა განმტკიცოს კონტინენტზე პოლიტიკური დაძაბულობის შენელების ატმოსფერო და მისი შესაძლებლობანი, მტკიცე საფუძველი შეუქმნას ევროპის სახელმწიფოთა ხანგრძლივ თანამშრომლობას შვიდობის პოლიტიკის დარგში, ეკონომიკის, მეცნიერებისა და კულტურის დარგში. ვეწამი დაწყებული მოლაპარაკების ამოცანაა მოუტანოს ევროპის ხალხებს დაძაბულობის შენელების კონკრეტული ნაყოფი იმ თვალსაზრისით, რომ რამდენადმე შემცირდეს ევროპაში საომარ შეტაკებათა საფრთხე და რამდენადმე იკლოს თავდაცვის ხარჯებმა.

საბჭოთა კავშირი და ამ დიდმნიშვნელოვან წამოწყებათა მონაწილე სხვა სოციალისტური ქვეყნები გულწრფელად ესწრაფვიან მათს დამთავრებას სრული წარმატებით. ჩვენ აქტიურად ვეძებთ კონსტრუქციულ, ყველა მხარისათვის მისაღებ და მშვიდობისათვის, დაძაბულობის შენელებისათვის სასარგებლო გადაწყვეტებს. თუ სიტყვების მიხედვით ვიმსჯელთ, თითქოს იმავე საქმეს აკეთებს ჟენევასა და ვენაში მიმდინარე მოლაპარაკების ყველა სხვა მონაწილეც. მაგრამ თანდათან სულ უფრო ცხადი ხდება, რომ სინამდვილეში ზოგიერთი ქვეყნის პოზიციებში თავი ინინა სხვაგვარმა მომენტებმა.

ეს ეხება არა მარტო იმ მოლაპარაკებას, რომელზეც მოგახსენეთ, არამედ სხვა დიდმნიშვნელოვან საქმეებსაც. ზოგნი სხვადასხვა საბაბით აკიანურებენ მოწოდებული საკითხების პრაქტიკულ გადაწყვეტას. აყენებენ სხვადასხვაგვარ დამატებითს შენიშვნებსა და „პირობებს“, რომლებსაც მეტწილად საერთო არა აქვთ რა განსახილველ საქმეებთან. საქმე იქამდეც კი მიდის, რომ ზოგჯერ ცდილობენ აშკარად ჩაერიონ სხვა სახელმწიფოთა საშინაო ცხოვრებაში. რეაქციული პროპაგანდა წამდაუწუმ ავრცელებს ცილისწამებლურ მონაჭორებს, ცდილობს ხალხს ჩააგონოს ექვები, დააბნიოს ადამიანები და ამგვარად მოწამლოს საერთაშორისო ატმოსფერო. ზოგიერთ სამხედრო და სამოქალაქო პოლიტიკოსს შესაძლოდ მიაჩნია გამოვიდეს მოწოდებებით გამალებული შეიარაღების გაძლიერების შესახებ. შეიარაღებული ძალების შემცირების შესახებ ვენის მოლაპარაკებაზე კი ნატოს ზოგიერთი ქვეყანა აშკარად ცდილობს სამართლიანი და თანასწორუფლებიანი შეთანხმება შეცვალოს ისეთით, რომელიც ფაქტიურად გამოიწვევდა სოციალიზმის ქვეყნების თავდაცვითი შესაძლებლობების ცალმხრივ შემცირებას.

ეს ისეთი მოვლენებია, რომ არ შეიძლება უნდობლად არ განვაწყოს. ისინი სულ არ ეთანხმებიან დაძაბულობის შენელებისა და შვიდობის განმტკიცების კურსს, რომელიც შესაბამისი ქვეყნების მთავრობებმა გამოაცხადეს.

რა შეიძლება ითქვას ამის გამო? თუ ასეთი ხერხებით აპირებენ ზემოქმედება მოახდინონ საბჭოთა კავშირსა და სხვა სოციალისტურ სახელმწიფოებზე იმ იმედით, რომ რაიმე ცალმხრივ სარგებელს გამოგვრჩნენ ჩვენი პრინციპებისა და საარსებო ინტერესების საზიანოდ, მაშინ არაფერი გამოუვათ. ეს ყველასთვის ცხადი უნდა იყოს. გაცილებით უარესი იქნება, თუ ყოველივე ამის მიღმა იმალება რაღაც უფრო მეტი, სახელდობრ: იმის იმედი, რომ ხელს შეუშლიან საერთაშორისო კლიმატის გაჯანსაღებას, დაუბრუნებენ მსოფლიოს „ცივი ომის“ ავადსახსენებელ დროს, დაიჩქარებენ გამალებულ შეიარაღებას.

საგულისხმოა, რომ ახლა არც ერთი კაპიტალისტური სახელმწიფო აშკარად არ გამოდის როგორც დაძაბულობის შენელებისა და შვიდობიანი თანამშრომლობის გაფართოების მოწინააღმდეგე. ეს გასაგებიც არის: ჩვენს დროში მეტად ღრმად ფესვგადგმულია შვიდობის იდეები ხალხთა შეგნებაში. მაგრამ შვიდობიანი თანაარსებობის განმტკიცებით განაწყენებულ ძალებს, ისეთი ძალები კი ჯერ კიდევ საკმაოდ არიან, გარკვეული გავლენა აქვთ. იმპერიალიზმს როდი შეუცვლია თავისი აგრესიული ბუნება.

დაძაბულობის შენელების პოლიტიკამ მნიშვნელოვანი წარმატება მოიპოვა, მაგრამ მსოფლიო ჯერ მაინც ცხადად, თუ რა უგუნურება იქნებოდა ორი მსოფლიო მოსპობის თანამედროვე საშუალებათა გამოყენებით.

სწორედ ამ ეს ფაქტი, ასეთი ბრძოლა და ორგანიზაციული ბრძოლა, ასეთი ბრძოლა ეროვნული ეკონომიკისა, ეროვნული ეკონომიკის ინტერესებისა, ეროვნული ეკონომიკის ინტერესებისა, ეროვნული ეკონომიკის ინტერესებ

ისტორიული დოკუმენტი

ბრალვალრშვან საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირს, რომელიც იშვა ვ. ი. ლენინის გენიის საფუძველზე, ესაჭიროებოდა თავისი სახელმწიფოს ძირითადი კანონი, და მისი შემუშავებაც დაიწყო.

სსრ კავშირის პირველი მოწვევის ფენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის (ცაკის) პირველმა სესიამ, თავისი არჩევის (1922 წლის 30 დეკემბერი) დღეს სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტის მომზადება დაავალა სსრ კავშირის ცაკის პრეზიდიუმს.

1923 წლის 10 იანვარს სსრ კავშირის ცაკის პრეზიდიუმმა შექმნა 5 სხვადასხვა კომისია კონსტიტუციის თავების შესაბამისად და საკითხთა განსაზღვრული ჯგუფის დასამუშავებლად.

დასახელებული კომისიები მუშაობდნენ 1923 წლის 27 აპრილამდე. ამ დღეს სსრ კავშირის ცაკის პრეზიდიუმმა გააუქმა ყველა მანამდე მოქმედი კომისია და შექმნა ერთი ფედერალური (25 კაცისაგან შემდგარი) საკონსტიტუციო კომისია, მის შემადგენლობაში შედიოდნენ წარმომადგენლები ყველა მოკავშირე საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკებიდან.

სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტი ჯერ განიხილეს ყველა მოკავშირე რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ. გამოყოფილ სპეციალურ კომისიებში, შემდეგ კი იმავე რესპუბლიკების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების სესიებზე. დასასრულ დასახელებული კონსტიტუციის პროექტი განიხილა რკკ (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1923 წლის ივნისის პლენუმმა, რომელმაც პარტიის XII ყრილობის დადგენილების საფუძველზე, განიხილა და გადაწყვიტა კონსტიტუციური მნიშვნელობის საკითხები.

1923 წლის 6 ივლისს სსრ კავშირის პირველი მოწვევის ცაკის მეორე სესიამ განიხილა სსრ კავშირის კონსტიტუციის პროექტი და დაამტკიცა იგი. ამავე დროს დადგენილებაში მიეთითა, რომ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ძირითადი კანონის (კონსტიტუციის) ტექსტი წარედგინოს საბოლოოდ დასამტკიცებლად საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის საბჭოების მეორე ყრილობას.

1924 წლის იანვრის ბოლოს ჩატარდა სსრ კავშირის საბჭოების II ყრილობა, რომელმაც 31 იანვარს ზოგიერთი უმნიშვნელო ცვლილებით დამტკიცა სსრ კავშირის პირველი კონსტიტუცია. და აი დღეს მისი საბოლოოდ დამტკიცებიდან ნახევარსაუკუნოვან თარიღს აღვნიშნავთ.

სსრ კავშირის 1924 წლის კონსტიტუციის ერთ-ერთი თავისებურება ის არის, რომ ამით დაკანონდა სსრ კავშირის ცაკის ორპალატიანი სისტემის არსებობა.

ჩვენს ქვეყანაში ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს ორპალატიანი სისტემის საფუძველი საბჭოთა საზოგადოების მრავალფეროვნობა, ლენინური ეროვნული პოლიტიკა, დიდ და პატარა ეროვნებათა თანასწორობის იდეოლოგია, საბჭოთა სახელმწიფოს ინტერნაციონალური ბუნება. დამახასიათებელია, რომ სსრ კავშირის 1924 წლის კონსტიტუციით როგორც საკავშირო საბჭოების ყრილობა, ისე ცაკი და მისი პრეზიდიუმი წარმოადგენდნენ კანონმდებელ ორგანოებს.

კონსტიტუციით საბჭოთა ხელისუფლების ორგანოების არჩევნები ეწყობოდა მრავალსაფეხურიანი, არასავსებით თანასწორი და ღია (აშკარა) კენჭის ყრით. არჩევნები იყო შეზღუდული (არასაყოველთაო).

საბჭოთა კავშირის ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოთა სტრუქტურა, შექმნის წესი და უფლებრივი მდგომარეობა სავსებით შეესაბამებოდა საბჭოთა სახელმწიფოს განვითარების პირველი პერიოდის ეკონომიკასა და საზოგადოების კლასობრივ ძალთა თანაფარდობას, უზრუნველყოფდა მშრომელთა ნებას.

13 წელი იმოქმედა საბჭოთა კავშირის პირველმა კონსტიტუციამ. ამ ხნის განმავლობაში კონსტიტუციური პარტიის ხელმძღვანელობით ჩვენ მივაღწიეთ სოციალისტური ეკონომიკის აგებას, საწარმოო საშუალებებსა და იარაღებზე კერძო საკუთრების ლიკვიდაციას. რის შედეგადაც მოისპო ადამიანის მიერ ადამიანის ექსპლოატაციის შესაძლებლობა, გაქრნენ ექსპლოატატორული კლასები — ქალაქადაც და სოფლადაც, დარჩა მხოლოდ ორი მეგობრულად დაწყობილი კლასი — მუშათა კლასი და გლეხობა, აგრეთვე ფენა ინტელიგენცია. ჩვენს ქვეყანაში გაიმარჯვა სოციალიზმმა.

ამის შედეგად მოძველდა სსრ კავშირის 1924 წლის კონსტიტუცია. ცხოვრების სინამდვილე და სახელმწიფოს ძირითადი კანონი აღარ შეესაბამებოდნენ ერმანეთს. საჭირო გახდა გამარჯვებული სოციალიზმის ქვეყნის კონსტიტუციის შემუშავება. ასეთი კონსტიტუცია მიღებ საბჭოების საკავშირო საგანგებო VIII ყრილობამ (1936 წლის 5 დეკემბერი).

ჩვენს ქვეყანაში სოციალიზმის გამარჯვების შემდეგ აუცილებელი გახდა შეცვლილიყო ხელისუფლების ორგანოთა როგორც სტრუქტურა, ისე მათი შექმნის წესი და ორგანიზაციული მუშაობის ფორმები. შეიცვალა საარჩევნო სისტემა, დამკვიდრდა საყოველთაო, პირდაპირი და თანასწორი არჩევნები ფარული ყენჭისყრით, დაუსტდა სსრ კავშირის მოქალაქეთა უფლებები, მოვალეობანი და ა. შ.

სოციალისტური ტიპის კონსტიტუციის დამახასიათებელია ქვეყნის ფაქტიური მდგომარეობის ასახვა, იმის დაკანონება, რაც მიღწეულია, რაც რეალურია, რითაც ისინი პრინციპულად განსხვავდებიან ბურჟუაზიული, ყალბი, ფორმალური, ფიქციური კონსტიტუციებისაგან.

საბჭოთა კონსტიტუცია ცხოველმყოფელი დოკუმენტია, იგი იცვლება, ვითარდება ქვეყნის ეკონომიკაში და სოციალურ სფეროში მომხდარი ცვლილებების საფუძველზე. ამ კანონზომიერების გათვალისწინებით, აწმყომად განვითარებული სოციალისტური საზოგადოების პირობებში, როდესაც ჩვენს სინამდვილეში პროლეტარიატის დიქტატურის სახელმწიფო გარდაქმნილია საერთო-სახალხო სახელმწიფოდ, მოქმედი (1936 წლის) კონსტიტუციაც არსებით ცვლილებებს მოითხოვს.

საერთო-სახალხო სახელმწიფო კომუნიზმის მშენებელი სახელმწიფოა. მისი ეკონომიკა და სიახლენი კლასობრივ ძალთა თანაფარდობაში, ასევე თანამედროვე საერთაშორისო მდგომარეობა, უსათუოდ გასათვალისწინებელია სახელმწიფოს ძირითად კანონში.

ლ. ი. ბრეჟნევმა მოხსენებაში სსრ კავშირის 50 წლისთავის შესახებ აღნიშნა, რომ „სოციალისტური ეკონომიკის საფუძვლების ნაცვლად ჩვენ ახლა გვაქვს მეურნეობის მომწიფებული, კარგად აღჭურვილი ტექნიკური სისტემა როგორც ქალაქად, ისე სოფლად. ეს სისტემა უკვე გამარჯვებული სოციალიზმის პირობებში, ესე იგი 1936 წლის კონსტიტუციის მიღების შემდეგ ჩამოყალიბდა“ (გვ. 78). ამას უნდა დაემატოს ყველა კლასისა და სოციალური ჯგუფის დაახლოების შესამჩნევი, ფიზიკურ და გონებრივ შრომასა, ქალაქად და სოფლად შრომისა და ცხოვრების პირობებს შორის არსებითი განსხვავების აქტიურად წაშლის პროცესი. „ყოველივე ამის შედეგად დღის წესრიგში დგება, რომ უახლოეს პერიოდში კონსტიტუციის ახალი ტექსტი „ჯერ კიდევ პარტიის მომდევნო ყრილობამდე გამოვიტანოთ საყოველთაო-სახალხო განხილვისათვის“ (გვ. 79).

ეს იქნება სსრ კავშირის მეხამე კონსტიტუცია. ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ სოციალისტური ტიპის კონსტიტუციათა შორის სსრ კავშირის 1924 წლის კონსტიტუციას ისტორიაში განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს.

სსრ კავშირის 1924 წლის კონსტიტუციის მოქმედების ხანმოკლე პერიოდში დიდმნიშვნელოვანი ამოცანების გადაწყვეტა ჯიდევ უფრო დიდ ღირსებას ანიჭებს მას, როგორც თავისი დროის უბადლო იურიდიულ დოკუმენტს, საკავშირო სახელმწიფოს პირველ ძირითად კანონს, რომლის მიღების 50 წლისთავი სიამაყით მოგვაგონებს სოციალიზმისათვის ბრძოლის ისტორიის ბრწყინვალე ფურცლებს.

პროფესორი

გრ. ერემოვი.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲗᲖᲔ: ᲑᲝᲠᲘᲡ ᲡᲞᲐᲡᲙᲘ ᲓᲐ ᲛᲬᲠᲝᲜᲔᲚᲘ, ᲒᲠᲝᲡᲛᲐᲘᲡᲢᲔᲠᲘ ᲘᲒᲝᲠ ᲑᲝᲜᲓᲐᲠᲔᲕᲡᲙᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲒᲐᲠᲬᲘᲡᲐᲡ.

Გ. ᲣᲜ ᲓᲐ-ᲮᲘᲜᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ (ᲩᲐᲙᲔᲢᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲘ)

ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲗᲐ ᲛᲘᲛᲮᲔᲚᲕᲘᲡ

ᲑᲝᲠᲘᲡ ᲡᲞᲐᲡᲙᲘᲡ ᲜᲐᲮᲔᲕᲐᲠᲤᲘᲜᲐᲚᲘ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ

ᲑᲣᲜᲘᲜ გაიმართა კარპოვ-პოლუგაევსკის მატჩის მეექვსე პარტია. თეთრებით თამაშობდა კარპოვი.

კარპოვმა ორი პაიკი შესწირა და მე-40 სვლაზე მოიგო. ანგარიში გახდა 2:0 ახალგაზრდა გროსმაისტერის სასარგებლოდ.

ᲡᲐᲜ-ᲧᲣᲐᲜᲘ

ᲡᲐᲡᲐᲚᲘ-ᲑᲘᲠᲜᲘᲡ მეექვსე პარტია გადადებული იყო მსოფლიოს ექს-ჩემპიონისათვის ზედმეტი პაიკით. ამის მიუხედავად, ზოგი მოგზიალველი მიიჩნევდა, რომ ამ უპირატესობის რეალიზაცია შეუძლებელი იქნებოდა — შეხვედრა ყაიმით უნდა დამთავრებულიყო. სპასკის და მისმა მწვრთნელმა, გროსმაისტერმა ბონდარევსკიმ მონახეს ზედმეტი პაიკის „გამოყენების საინტერესო გეგმა. ბირნის მდგომარეობა სწრაფად გაუარესდა. 57-ე სვლაზე ამერიკელი გროსმაისტერი დანებდა.

ამრიგად, ბორის სპასკიმ მოიგო მატჩი ანგარიშით 8:0 (სამი დანარჩენი პარტია ყაიმით დასრულდა) და გავიდა ნახევარფინალში, სადაც კარპოვ-პოლუგაევსკის შორის გამარჯვებულს შეხვდება.

მიმომხილველთა საყოველთაო აზრით, სპასკის მთელი ამ მატჩის მანძილზე აშკარა უპირატესობა ჰქონდა. განსაკუთრებით გამოიყოფენ მესამე პარტიას, სადაც მსოფლიოს ექს-ჩემპიონმა ლაზიერის საინტერესო შეწირვა განახორციელა ორ მსუბუქ ფიგურაში. უნდა ვიფიქროთ, რომ ეს შეწირვა სპასკიმ „კანინტის სიმყუდროვეში“ მონახა, შესაძლებელია ფიშერთან მატჩის წინ, მაგრამ მისი გამოყენების საშიშროება აქამდე არ მიეცა. შეოთხე პარტიაში სპასკიმ გაიმთიელა შავების ტაქტიკური ჩანაფიქრი, მეექვსეში კი ჩინებული ტაქტიკა გვიჩვენა. აშკარა უპირატესობა ჰქონდა სპასკის ყაიმით დამთავრებულ პარტიებშიც. რაც შეეხება ამერიკელ გროსმაისტერს, იგი საფუძვლიანად იყო მომზადებული თეორიულად, მგრამ, რას გააწყობდა, როცა პრაქტიკული ოსტატობა შესამჩნევად ჩამოუვარდებოდა მეტოქეს. ბირნმა გულახდილად აღიარა სპასკის უპირატესობა.

ახლა სპასკიმ უნდა მოუცადოს კარპოვ-პოლუგაევსკის მატჩში გამარჯვებულს. ეს ნახევარფინალური მატჩი ამრილში გაიმართება.

ᲞᲐᲚᲛᲐ-ᲓᲔ-ᲛᲐᲚᲘᲝᲠᲙᲐ

ᲛᲐᲢᲩᲘᲡ მეექვსე პარტიაში პორტაში თეთრებით თამაშობდა პეტროსიანი მარჯვედ იცავდა თავს და ეს შეხვედრაც ყაიმით დამთავრდა. ანგარიში კვლავინდებურად 1:0-ია პეტროსიანის სასარგებლოდ. დღეს მეშვიდე პარტიაში თეთრებით თამაშობს მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი.

მატჩს პალმაში ბევრი ტურისტი ესწრება. როგორც პეტროსიანის სეკუნდანტი, საერთაშორისო ოსტატი ზაიცევი ეუწყება, პარტიების დემონსტრატორად ჟუშაობს... ამერიკელი საერთაშორისო ოსტატი ულვესტადი, როგორც ომისშემდგომ წლებში აშშ-ის ეროვნულ ნაკრებ გუნდში თამაშობდა.

ᲝᲒᲐᲡᲢᲐ

ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲢᲝᲠᲔᲑᲘ აღნიშნავენ, რომ მეშვიდე პარტია ყველაზე უფრო მძაფრი იყო ადრე გათამაშებულთაგან. ამასთან როგორც კორჩნოის, ისე მეკენგსაც ორაერთი შეცდომა მოუვიდათ. იყო ძლიერი, როდესაც ყაიმი ჯერ მეკენგმა უარყო, შემდეგ კორჩნოიმაც.

ანგარიში 2:0 კორჩნოის სასარგებლოდ ფაქტიურად მის მოახლოებულ საბოლოო გამარჯვებას მოასწავებს.

მორიგი, მერვე პარტიაში, თეთრებით თამაშობს ახალგაზრდა ბრაზილიელი გროსმაისტერი.

Გ. ᲒᲐᲛᲠᲔᲙᲔᲚᲘ.

როდეო — ᲔᲙᲔᲠᲗᲐ ᲡᲞᲝᲠᲢᲘ!

ᲐᲠᲔᲜᲐᲨᲘ გაელვებული ლასო მოზვრის თავზე ეშვება და ახლოს მისული მხედარი მარჯვედ აგდებს მიწაზე გაქცეულ ცხოველს, გამოსმენილი მოძრაობით უკოჭავს ფეხებს. კუბელ კოვბოებში ყველაზე მარჯვე ამ ოპერაციას რაღაც ათ წამს უნდება.

როდეო — ასე უწოდებენ ამ შეჯიბრებას — ეს არის ძალის, სიმარჯვის, ცხოველების ქცევის ცოდნის დემონსტრაცია. ეს ახალგაზრდობა დაიბადა მეცხოველეთა ყოველდღიური პრაქტიკით და მათ მუშაობაში აუცილებელ ელემენტად იქცა. ამ შეჯიბრებებში შედის აგრეთვე გახელებული ხარის ზურგზე გაჩერება, ცხენზე აკრობატული ოსტატობის ჩვენება და ლასოს ფლობის ხელოვნება.

როდეო კუბელ მაყურებლებში უდიდესი წარმატებით სარგებლობს.

• • •

ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲖᲔ: ზემოთ — შეჯიბრების მონაწილე; მარცხნივ — შეჯიბრების მონაწილე სტარტზე.

ᲑᲐᲗ-ᲡᲐᲐᲓᲔᲜᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ.

ᲡᲘᲤᲠᲗᲮᲘᲚᲔᲡ ᲗᲐᲕᲘ ᲐᲠᲐ ᲡᲢᲙᲘᲕᲐ...

ᲑᲘᲜᲘᲔᲜᲘᲡ გასათბობად კუსტარულ ელექტროღუმელებს იყენებენ, რაც ხშირად ხანძარს იწვევს. ამის გამო წარმოიშვა ხანძარი ქ. ქუთაისში ვაჟა-ფშაველას ქუჩაზე, ქ. ხარლამიფის სახლში, ოჩამჩირის რაიონის სოფელ ჯგერდში და ამბროლაურის რაიონის სოფელ გუდაღლში გ. წერწუმიას და შ. გვენცაძის ბინებში.

უყურადღებოდ მიტოვებული ელექტროგამახურებელი ხელსაწყოებით გაჩნდა ხანძარი ქ. ქობულეთში პანსიონატის საერთო საცხოვრებელში მცხოვრებ ლ. მეზნიეოვის ოთახში. ასეთივე მიზეზით გაეჩინდა ცეცხლი ქ. თბილისში ორჯონიკიძის ქუჩაზე მცხოვრებ ზ. ბაბასანოვას, რომელსაც ეძინა და ვერ მოასწრო ცეცხლმოდებული ოთახიდან გამოსვლა. ქ. თბილისში რუსთაველის პროსპექტზე რ. ლისენკომ ღამით ელექტროქურა დატოვა ჩართული, რის გამო ცეცხლის მსხვერპლი თვით ლისენკო გახდა.

ჭითურის რაიონის სოფელ ზატონში დ. ჩიხლაძემ შინ მცირეწლოვანი ბავშვები — 4 წლის ნუნუ და 2 წლის ზალიკო დატოვა, რომლებიც ცეცხლთან თამაშის მსხვერპლი გახდნენ. ქ. გორში მახარაძის ქუჩაზე გ. ფინიკაშვილის ბინაში სოლიარკის ღუმელს აფეთქების შედეგად ხანძარი გაჩნდა. ღუმელი დადგმული იყო სახანძრო უშიშროების წესების უხეში დარღვევით. ცეცხლმა 3 წლის გოჩი და 8 თვის ზაზი იმსხვერპლა.

Დ. ᲪᲔᲪᲮᲚᲐᲫᲔ.

ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ — ᲡᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲝ ᲡᲘᲒᲔᲚᲘ

ᲪᲮᲐᲙᲐᲘᲐ. (ᲩᲐᲙ. ᲙᲝᲠᲠ.). 1973 წლის მოსავლის აღების სამუშაოებში წარმატებით მონაწილეობისათვის სატვირთო ავტოსაწარმოს კოლექტივმა დაიმსახურა საკავშირო პროსაბჭოს საპატიო სიგელი, რომელიც ცხაკაიელებს ამის წინათ გადეცათ.

ᲘᲖᲠᲓᲔᲑᲐ ᲢᲐᲜᲙᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲝᲯᲐᲮᲘ

ᲒᲐᲗᲣᲛᲘ. (ᲩᲐᲙ. ᲙᲝᲠᲠ.). ექვსი წლის წინათ, როცა საქართველოს სანაოსნო შეექმნა, მას 9 ტანკერი გადასცეს. განვლილ პერიოდში ტანკერთა რიცხვმა ოთხ ათეულს მიაღწია, მათმა წყალწყვამ კი მილიონ ტონას. სულ ახლახან სანაოსნოს შეემატა მშრალი ტვირთის შესანიშნავი ხომალდი „გიორგი ლეონიძე“. წელს სანაოსნო კიდევ ორ ხომალდს ელოდება. ესენია „გენერალი ლესელიძე“ და „გენერალი ბაგრატიონი“. პირველი მათგანი პოლონეთში აიგო, ხოლო მეორე ქერჩში.

ეკიპაჟები უკვე გიემგზავრნენ ახალი გემების მისაღებად.

„ᲝᲓᲘᲨᲘᲡ“ ᲠᲔᲙᲝᲜᲡᲢᲠᲣᲥᲪᲘᲐ

ᲖᲣᲒᲓᲘᲓᲘ. (ᲩᲐᲙ. ᲙᲝᲠᲠ.). რეკონსტრუქციის შემდეგ სასტუმრო „ოდიშმა“ პირველი სტუმრები მიიღო. ნომრები უზრუნველყოფილია რბილი და მაგარი ავეჯით. მიმდინარეობს ასნომრიანი სატელეფონო სადგურის დამონტაჟება, სამრეცხაოს და ავტოსადგომების რეკონსტრუქცია.

მუშაობა განაახლა რესტორანმა „ოდიშმაც“. კეთილმოეწყო დორბაზები, შეიცვალა საჭიროსამაცივრო და სამზარეულოს ტექნიკური მოწყობილობა.

ᲐᲛᲘᲜᲓᲘ

ᲓᲦᲔᲡ, 31 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ, ᲓᲐᲡᲐᲕᲚᲔᲗ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲨᲘ მოსალოდნელია ცვალებადი მოღრუბლულობა, ზოგიერთ რაიონში მცირე ნალექი, რაიონის ზღვაში ექროლებს წამში 10-15 მეტრი სიძლიერის აღმოსავლეთის ქარი, ტემპერატურა დაბლობ რაიონებში 4-9 გრადუსი სითბო, მთაში 2 გრადუსი ყინვა — 3 გრადუსი სითბო.

ᲐᲦᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ აღმოსავლეთ რაიონებში იქნება მცირე თოვლი, ალაგ-ალაგ ნისლი, სუსტი ქარი, ტემპერატურა დაბლობ რაიონებში ნული — 5 გრადუსი სითბო, მთაში 2-7 გრადუსი ყინვა.

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲨᲘ უმნიშვნელო თოვლია მოსალოდნელი, დილით ნისლი, ტემპერატურა 2-5 გრადუსი სითბო.

ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲛᲘᲛᲮᲔᲚᲕᲘᲡ

ᲠᲐᲛᲓᲔᲜᲘᲛᲔ ᲡᲢᲠᲘᲥᲝᲜᲘᲗ

● **ᲑᲘᲠᲚᲘᲡᲨᲘ.** 29 იანვარს მოსკოვში გაიმართა სეზონის პირველი საერთაშორისო ამხანაგური მატჩი საბჭოთა და ამერიკელ თავისუფალი სტილის მოჭიდაველებს შორის. შეხვედრა მოიგეს მასპინძლებმა 14:4 (გამარჯვება ორი ქულა, წაგება — ერთი). სტუმრებს არ გამოუყენიათ 90 კილოგრამამდე წონის სპორტსმენი.

ახლა ამერიკელები ჩამოვლენ თბილისში, სადაც 1-3 თებერვალს გაიმართება ტრადიციული საერთაშორისო ტურნირი. მასში მონაწილეობას მიიღებენ მოჭიდავენი ბულგარეთიდან, გდრ-დან, ირანიდან, მონგოლეთიდან, პოლონეთიდან, რუმინეთიდან, თურქეთიდან, იაპონიიდან და სხვა ქვეყნებიდან.

● **ᲑᲣᲠᲝᲗᲘᲐᲜᲘ ᲮᲝᲙᲔᲘ.** არხანგელსკში დამთავრდა საერთაშორისო ტურნირი გაზეთ „სოვეტსკაია როსიას“ პრიზზე. ასპარეზობა დაუმარცხებლად განვლეს შვედმა ჰოკეისტებმა. მათ გადამწყვეტ მატჩში დამარცხეს სსრ კავშირის ნაკრები 4:1 და მოიპოვეს სპატიო ჯილდო. მეორე ადგილზე გამოვიდნენ საბჭოთა, მესამეზე — ფინელი, მეოთხეზე — ნორვეგიელი სპორტსმენები.

● **ᲤᲘᲖᲘᲣᲠᲘᲚᲘ ᲪᲘᲒᲣᲠᲐᲝᲑᲐ.** იუგოსლავიის ქალაქ ზაგრებში სტარტი აიღო ევროპის ჩემპიონატმა. სპორტულ წყვილებში მოკლე პროგრამის შესრულების შემდეგ ლიდერობენ მსოფლიოს ჩემპიონები, ირინე როდნინა და ალექსანდრე ზაიცევი. მეორე ადგილზე მიდიან ლიუდმილა სმირნოვა და ალექსი ულანოვი, მესამეზე — სპორტსმენები გდრ-დან რომა კერმერი და როლფ ეხტერიანი.

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲐᲠᲢᲘᲡᲢᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲘᲗ

ᲐᲓᲔᲚᲔᲓᲘ, 30 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ. (ᲩᲐᲙᲔᲓᲘᲡ). აქ გაიხსნა იემენის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის პირველი მუსიკალური სკოლა. მის ორგანიზაციასა და სასწავლო პროცესის მოწყობაში დიდ დახმარებას უწევენ საბჭოთა სპეციალისტები — ქალაქ ბაქოს მუსიკალური სკოლის დირექტორი ჩინგიზ ხადიკოვი და თბილისის ოპერისა და ბალეტის აკადემიური თეატრის სოლისტი ალბერტ ტერ-პოღოსიანი.

ხკოლის გახსნა, აღნიშნავს გაზეთი „არბაითაშარ ოქტობრი“, დიდმნიშვნელოვანი მოვლენა იქნება იემენელთა კულტურულ ცხოვრებაში და დიდ წვლილს შეიტანს იემენის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის ხალხის კულტურული დონის ამაღლებაში.

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲐᲠᲢᲘᲡᲢᲗᲐ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲘᲗ

ᲐᲓᲔᲚᲔᲓᲘ, 30 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ. (ᲩᲐᲙᲔᲓᲘᲡ). აქ გაიხსნა იემენის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის პირველი მუსიკალური სკოლა. მის ორგანიზაციასა და სასწავლო პროცესის მოწყობაში დიდ დახმარებას უწევენ საბჭოთა სპეციალისტები — ქალაქ ბაქოს მუსიკალური სკოლის დირექტორი ჩინგიზ ხადიკოვი და თბილისის ოპერისა და ბალეტის აკადემიური თეატრის სოლისტი ალბერტ ტერ-პოღოსიანი.

ხკოლის გახსნა, აღნიშნავს გაზეთი „არბაითაშარ ოქტობრი“, დიდმნიშვნელოვანი მოვლენა იქნება იემენელთა კულტურულ ცხოვრებაში და დიდ წვლილს შეიტანს იემენის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის ხალხის კულტურული დონის ამაღლებაში.

ᲒᲝᲚᲘᲗᲘᲐ

ᲡᲐᲒᲐᲜᲒᲔᲑᲝ ᲓᲔᲡᲔᲑᲘ

ᲑᲣᲜᲝᲡ-ᲐᲘᲠᲔᲡᲘ, 29 იანვარი. (ᲩᲐᲙᲔᲓᲘᲡ). პოლიტიკური ვითარება ბოლივიაში, რომელიც ბოლო დღეებში შესცვლის მშრომელთა მძაფრმა გამოსვლებმა, კიდევ უფრო დაიძაბა მას შემდეგ, რაც გენერალ უგო განსერის მთავრობამ გამოსცა დეკრეტი ქვეყანაში ხაალუო ფესვების შემოღების შესახებ. ამ დეკრეტით ხელისუფალთ უფლება ეძლევათ დაკაპიტალონონ მოკალაქენი ოდნავი ეჭვით, მოიყონონ ხსრეკა, გამოიყენონ „საჰირო საშუალებანი“ დემონსტრაციებისა და მიტინგების გასაფანტავად.

იმ უკმაყოფილების უშუალო მიზეზი, რომელმაც მოსახლეობის უფართესი ფენები მოიცვა, გახდა თავრობის გადაწყვეტილება ერთიანად გააძვიროს ძირითადი სურსათი, შაქარი, ფქვილი, პური.

ბოლივიის მშრომელი ერების ცდებმა, დაძლიონ ეკონომიური სიძნელეები მშრომელთა ხარჯზე, — უკმაყოფილება გამოიწვია. თავიანთ უფლებათა დასაცავად გამოვიდნენ მეშახტეები, გლეხები, მუშები, ბანკის მოსამსახურეები. მათ შეუერთდნენ რადიოსა და ტელევიზიის მუშაკები. მათ მოაწყეს მთელი რიგი გაფიცვები, რომლებსაც თან სდევდა დემონსტრაციები, შეტაკებანი პოლიციასა და არმიასთან. მღელვარების ერთ-ერთი ცენტრი ეახლა ქალაქ ლიზაბამბა — ქვეყნის დიდმნიშვნელოვანი სატრანსპორტო და სამრეწველო ცენტრი. მუშებმა და გლეხებმა იქ ჩაკეტეს გზები, რომლებითაც ლამპასს აწვდიდნენ ხურსათსა და სათბობს.

დედაქალაქში და სხვა ქალაქებს პატრულობენ ჯარის ქვეგანყოფები, რომლებმაც შეუბრალებლად ჩახშვეს მთავრობის საწინააღმდეგო გამოსვლები. დემონსტრაციების გარეკვის დროს ერთი კაცი მოკლეს, ბევრი დაჭრეს და დააპატიმრეს.

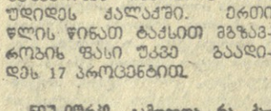

ᲛᲝᲙᲚᲔ ᲪᲜᲝᲒᲔᲑᲘ

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. ᲚᲘᲢᲚᲡᲐᲒᲝᲜᲘᲓᲐᲜ მიღებული ცნობებით, ყოველდღიური გაზეთების ღირებულება პორტუგალიაში ამა წლის 1 თებერვლიდან თითქმის 70 პროცენტით გაიზრდება.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. გამარჯვებით დამთავრდა ლოტარნგების 20 ათასი მეშახტის თვრამეტი დღის გაფიცვა. შახტების ადმინისტრაცია იძულებული გახდა დაეკმაყოფილებინა მშრომელთა მოთხოვნა ხელფასის მომატებისა და შრომის პირობების გაუმჯობესების შესახებ.

ᲕᲔᲜᲘᲡᲘ. ᲕᲔᲜᲔᲖᲔᲚᲐᲨᲘ, ᲑᲐᲠᲔᲚᲝᲜᲐᲨᲘ და ლოზანაში დიდი წარმატებით მიმდინარეობს „საბჭოთა ფილმების კვირეული“.

განსაკუთრებით გულთბილად ხვდებიან მაყურებელნი კინოფილმებს „დასაწყისი“, „ძია ვანო“, „ბელორუსიის ვაგზალი“, „ივანე ვასილის-ძე იცვლის პროფესიას“.

ᲗᲝᲙᲘᲝ. დღეიდან 29 პროცენტით გაძვირდა ტაქსით მგზავრობა იაპონიის ქალაქში. ერთი წლის წინათ ტაქსით მგზავრობის ფასი უკვე გაადიდეს 17 პროცენტით.

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ. გამოიდა რა ქალაქ ოქსფორდში მისსიების უნივერსიტეტის სტუდენტთა წინამძღვანელობით, შეერთებული შტატების უზენაესი სასამართლოს წევრმა უ. დუგლასმა განაცხადა: „ხელოვნურად გამოწვეული ენერგეტიკული კრიზისის ძირითადი მიზეზია კური, რომელსაც ნავთობის მონოპოლიები აპირაციელენ“. ისინი „ამცირებენ ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების მიწოდებას, ცდილობენ მის შენარჩუნებას საკმაოდ დაბალ დონეზე, რათა ერთბაშად გაადიდონ ფასები“.

ᲛᲝᲜᲢᲔᲕᲘᲓᲔᲝ. ახლობით ხანში ურუგვაის დედაქალაქში ისეთ მდგომარეობაშია, რომ მალე დაინერევა. შარშან ათობით ოჯახი უთავშესაფროდ დარჩა და ხუთი კაცი დაიღუპა ხაცხოვრებლად უვარგისი ძველი შენობების ჩამონგრევის შედეგად. ეს აღნიშნულია მონტევიდეოს მუნიციპალიტეტის ტექნიკური კომისიის ცნობაში. (ᲩᲐᲙᲔᲓᲘᲡ).

ᲞᲠᲔᲡᲘᲓᲘᲣᲛᲘ

ᲡᲘᲐᲮᲚᲔᲑᲘ ᲓᲦᲔ

● **ᲐᲛᲒᲔᲒᲘ**

● **ᲤᲐᲥᲢᲔᲑᲘ**

ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲘ

ᲠᲐᲡᲝᲑᲠᲘᲕᲘ ᲓᲘᲡᲙᲠᲘᲛᲘᲜᲐᲪᲘᲐ

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ, 30 იანვარი. (ᲩᲐᲙᲔᲓᲘᲡ). იმიგრანტები აზიიდა და აფრიკის ქვეყნებიდან, რომლებიც ინგლისში ჩამოვიდნენ, ყოველ ნაბიჯზე აწყდებიან მეწარმეთა თვითნებობასა და რასობრივ დისკრიმინაციას. ინგლისური გაზეთების მონაცემებით, ერთა თანამეგობრობის ქვეყნებიდან ჩამოსულ 16-24 წლის ასაკის ახალგაზრდებს შორის, რომლებიც ბრიტანეთის კუნძულებზე დასახლდნენ, უმუშევრობა 22-ჯერ აღემატება უმუშევრობის საშუალო დონეს ინგლისის საშუალო სკოლეს კურსდამთავრებულთა შორის.

შავკანიან იმიგრანტებს აძლევენ ყველაზე მცირე ხელფასიან საქმეებს, უარს ეუბნებიან თანამდებობაზე დაწინაურებაში, არ უმატებენ ხელფასს, საცხოვრებლის ძებნა მათთვის მუდამ დაკავშირებულია უდიდეს სიძნელეებთან.

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲐᲠᲢ